

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI

QORAQALPOG'ISTON TIBBIYOT INSTITUTI

Ro'yxatga olindi:
№ 23/3-5/2
2023 yil «31» avgust

«TASDIQLAYMAN»

Qoraqalpog'iston tibbiyot instituti
rektori Q.A. Ataniyazova

2023 yil «31»

TERAPIYA: ICHKI KASALLIKLAR
FANI
O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	900 000	– Sog'liqni saqlash va ijtimoiy ta'minot
Ta'lim sohasi:	910 000	– Sog'liqni saqlash
Ta'lim yo'nalishi:	60910200	– Davolash ishi

Fan / modul kodi		O'quv yili	Semestr	ECTS - Kreditlar	
		2023-2024	6	5	
Fan / modul turi		Ta'lim tili		Haftadagi dars soatlari	
Majburiy		Qoraqalpoq/O'zbek/Rus			
1	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Ichki kasalliklar	108 (16/46/46)		77	185

I. Fanning mazmuni

Fanni o'qitishning maqsadi: ichki kasalliklarning turli variantlarida, shuningdek, ba'zi keng tarqalgan kasalliklarning atipik kechishida, kam uchraydigan kasalliklarning tipik kechishida klinik tashxis qo'yish va uni asoslashni, ular asoratlari oldini olish va standartlar asosida davolash ko'nikmasini shakllantirishdan iborat.

Fanni o'qitishning vazifalari: ichki kasalliklar etiologiyasi, patogenezi, klinikasi, tasnifi, klinik ko'rinishlari, qiyosiy tashxislash, asoratlari, davosi va profilaktikasi bo'yicha bilimlarni shakllantirish, a'zolar sistemasi bo'yicha kasallardan anamnez yig'ish va tekshirishlar o'tkazish malakasini rivojlantirish, kasalliklarning asosiy klinik mezonlarini aniqlashni o'rgatish, talabalarda dastlabki va klinik tashxis qo'yish, tekshirish rejasi va vrach taktikasini tuzish, laborator va instrumental tekshirish usullari natijalarini interpretatsiya qilishni o'rgatish, bemorga kompleks davo buyurish va davo samaradorligini aniqlash jarayonlarini o'rgatishdan iborat.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

6-semestr:

1-mavzu. Gipertoniya kasalligi.

Etiologiyasi, patogenezi, patologik anatomiyasi, tasnifi, klinikasi, tekshirish usullarini o'rganish, laborator tahlillar natijalarini va elektrokardiogrammani interpretatsiya qilish, kasallik asoratlari, davolash standartlari va profilaktikasi.

2-mavzu. YuIK. Miokard infarkti.

Kasallikning etiologiyasi, patogenezi, patologik anatomiyasi, tasnifi, klinikasi, tekshirish usullarini o'rganish, laborator tahlillar natijalarini va elektrokardiogrammani interpretatsiya qilish, davolash standartlari va profilaktikasi. YuIK miokard infarkti atipik kechish variantlari. Erta va kechki asoratlari. Kardiogen shok. O'tkir chap qorincha yetishmovchiligi. Tezkor terapiya.

3-mavzu. Yurak ritm va o'tkazuvchanligining buzilishi.

Yurak aritmiyalari. Kasallikning etiologiyasi, patogenezi, tasnifi, klinikasi, tekshirish uslublarini o'rganish, EKG tahlili, davolash standartlari va profilaktikasi. Yurak blokadlari. Etiologiyasi, patogenezi, tasnifi, klinikasi, tekshirish usullarini o'rganish, EKG tahlili, davolash standartlari va profilaktikasi.

4-mavzu. O'tkir revmatik isitma.

Kasallikning etiologiyasi, patogenezi, patologik anatomiyasi, tasnifi, klinikasi, tekshirish usullarini o'rganish, laborator tahlillar javoblarini interpretatsiya qilish, davolash standartlari va profilaktikasi.

5-mavzu. Yurak mitral va aortal nuqsonlari.

Yurak mitral nuqsonlari. Kasallikning etiologiyasi, patogenezi, gemodinamikasi, tasnifi, klinikasi, tekshirish usullarini o'rganish, instrumental tekshiruvlar natijalarini interpretatsiya qilish, davolash standartlari. Yurak aortal nuqsonlari. Kasallikning etiologiyasi, patogenezi, patologik anatomiyasi, tasnifi, klinikasi, tekshirish usullarini o'rganish, instrumental tekshiruvlar natijalarini interpretatsiya qilish, davolash standartlari.

6-mavzu. Infektsion endokardit.

Etiologiya, patogenezi, tasnifi, klinikasi, diagnostikasi, tekshirish usullarini o'rganish, laborator tahlillar natijalarini interpretatsiya qilish, davolash standartlari.

7-mavzu. Kardiomiopatiyalar (KMP).

Dilatatsion KMP, gipertrofik KMP, restriktiv KMP. Etiologiya, patogenezi, tasnifi, klinikasi, diagnostikasi. Davolash standartlari.

8-mavzu. Surunkali yurak etishmovchiligi (SYuY).

O'tkir va surunkali yurak etishmovchiligi. Etiologiya, patogenezi, tasnifi, klinikasi, diagnostikasi. Davolash usuli. O'tkir qon aylanish etishmovchiligida shoshilinch terapiya

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

6-semestr:

1. Bronxitlar.
2. Pnevmoniyalar.
3. Gipertoniya kasalligi.
4. Simptomatik arterial gipertenziyalar.
5. Ateroskleroz.
6. YuIK: Stenokardiyalar.
7. YuIK. Miokard infarkti.
8. YuIK. Miokard infarkti atipik kechishi. Erta va kechki asoratlari.
9. Yurak ritm buzilishi.

10. Yurak o'tkazuvchanligining buzilishi.
11. O'pka yuragi. Nafas yetishmovchiligi.
12. O'tkir revmatik isitma.
13. Yurak mitral nuqsonlari.
14. Yurak aortal nuqsonlari.
15. Infeksion endokardit.
16. Kardiomiopatiyalar.
17. Miokardit va perikarditlar.
18. Surunkali yurak yetishmovchiligi.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

6-semestr:

1. Tashqi nafas funksiyasini o'rganish.
2. O'pkaning yiringli kasalliklari: o'pka abssessi va gangrenasi.
3. Bronxoektatik kasallik.
4. O'pkaning interstitsial kasalliklari. Sarkaidoz. Fibrozlanuvchi alveolit.
5. O'pkaning surunkali obstruktiv kasalligi.
6. Bronxial astma.
7. O'pka arteriyasi tromboemboliyasi.
8. O'tkir chap qorincha etishmovchiligi. Yurak astmasi va o'pka shishi.
9. Neyrotsirkulyator distoniya.
10. O'tkir koronar sindrom.
11. Aorta anevrizmasi.
12. Lerish sindromi.
13. Yurakning tug'ma nuqsonlari.
14. Antiaritmik dori vositalar tasnifi.
15. Yurakning impuls o'tkazish sistemasi.
16. Yurak ritm va o'tkazuvchanligi buzilishining murakaab turlari: Frederik sindrom, qorinchalarning vaqtdan oldin qisqarishi.
17. Koronaroangiografiya.
18. Yurak ritm va o'tkazuvchanligi buzilishida davolashning invaziv usullari.
19. Simptomatik arterial gipertenziyalar differensial diagnostikasi.
20. Gipotenziv dori vositalar klassifikatsiyasi.

V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- eng ko'p tarqalgan nafas olish a'zolari va yurak qon-tomir kasalliklarining etiologiyasi, patogenezi, klassifikatsiyasi, klinikasi, asoratlari bilish, kasallikka tashxis qo'yish, tekshiruv va kompleks davolash rejasini tuzish, balg'amni bakteriologik ekish, plevra bo'shlig'ini punktsiyasi, bronxografiya, spirometriya, broxoskopiya, exokardiografiya, yurak qon tomirlari dopplerografiyasi raqamli rentgenografiya, kompyuter tomografiya, yadro-magnit rezonans tomografiya, angiografiya va yurak kateterizatsiyasi to'g'risida *tasavvurga ega bo'lishi*;

- bemorlardan anamnestik ma'lumotlarni yig'a bilish (kasallik va hayot anamnezi), fizikal tekshiruv usullariga asoslangan holda bemorlarni organlar bo'yicha umumiy ko'rikdan o'tkazish, taxminiy tashxisni shakllantirish va asoslash, bemorni tekshirish rejasini tuzish, umumiy klinik laborator tekshiruvlar natijalarini: umumiy qon va siydik tahlili, qonning bioximik tahlili, umumiy balg'am tahlili, natijalarini interpretatsiya qila olish, klinik va yakuniy tashxis qo'yish, tashxisni asoslash, rejali davoni tavsiya etishni, kasallik asoratlari va ularning oldini olishni *bilishi va ulardan foydalana olishi*;

- yurak qon-tomir tizimi kasalliklarini tekshirish, bemorni professional so'roq va ko'rikdan o'tkazish, nafas olish hamda yurak qon-tomirlari tizimi kasalliklarida instrumental tekshiruv usullari: ko'krak qafasining rentgenografiyasi, tashqi nafas faoliyatini tekshirish, pikfluometriya, qon bosimini to'g'ri o'lchash, EKG olish va natijani interpretatsiya qilish, ExoKG tekshiruvi natijalarini tahlil qilish, kasallik tarixini to'g'ri yuritish kabi *malakalarga (shu jumladan klinik amaliy ko'nikmalariga) ega bo'lishi kerak*.

VI. Talim texnologiyalari va metodlari:

- ma'ruza;
- amaliy mashg'ulotlar;
- o'quv metodik ishlanmalar (darsliklar, qo'llanmalar, o'quv-metodik tavsiyanomalar, test savollari va situatsion masalalar to'plami va h.q.);
- videoroliklar;
- prezentatsiyalar;
- tematik bemor;
- kasallik tarixi.

VII. Kreditlarni olish uchun talablar:

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan mavzular haqida mustaqil mushohada yuritish

va joriy nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, oraliq nazoratni muvaffaqiyatli topshirish.

Asosiy adabiyotlar:

1. Gadayev A.G. Ichki kasalliklar, Darslik. T: Turon Zamin Ziyo, 2021 y. (lotin).
2. Gadayev A.G. Ichki kasalliklar, Darslik. T: Turon Zamin Ziyo, 2018.
3. Gadayev A.G.; Karimov M.Sh. Ichki kasalliklar propedevtikasi, Darslik. T: 2018.
4. Моисеева В.С., Мартынова А.И., Мухина Н.А. Внутренние болезни. Учебник в двух томах. Москва. 2018 г.

Qo'shimcha adabiyotlar:

1. Nabiyeva D.A., Muhammadiyeva S.M. Bihiktiruvchi to'qimaning tizimli kasalliklari. O'quv qo'llanma. Toshkent, 2020 y.
2. Nurillayeva N.M., Xasanova N.A. va boshqalar. Xolter monitorlash asoslari. O'quv qo'llanma. Toshkent. 2019 y.
3. Gadayev A.G., Rozikov A.A., Raximova M.E. Amaliy elektrokardiografiya. - Toshkent. Turon Zamin Ziyo, 2016 й.
4. Мурашко В.В., Струтынский А.В. Электрокардиография, учебное пособие. Москва. 2019г.
5. Ройтберг Г.Е., Струтынский А.В. Внутренние болезни. Система органов дыхания. Учебное пособие. Москва. 2018г. (электрон).
6. Ройтберг Г.Е., Струтынский А.В. Внутренние болезни. Сердечно-сосудистая система. Учебное пособие. Москва. 2019г.
7. Ройтберг Г.Е., Струтынский А.В. Внутренние болезни. Система органов пищеварения. Учебное пособие. Москва. 2018г.
8. Harrison's Textbook Principles of Internal Medicine-19th Edition – 2015.

Axborot manbaalari

1. www.medbook.ru
2. www.medtext.ru
3. www.medlibrary.ru
4. www.medline.ru
5. www.bilim.uz
6. www.tma.uz
7. www.ziyonet.uz
8. www.ssv.uz

Fan dasturi Qoraqalpog‘iston Tibbiyot Instituti huzuridagi ta‘lim sohalari bo‘yicha muvofiqlashtiruvchi soha Kengashning 2023 yil -avgustdagi -sonli bayonnomasi bilan ma‘qullangan.

Fan / modul uchun ma’sullar:

A.U.Ermekbaeva – Qoraqalpog‘iston Tibbiyot Instituti “Ichki kasalliklar va oila tibbiyoti” kafedrası mudiri, tibbiyot fanlari doktori (DSc)

D.B.Xoshmuratov – Qoraqalpog‘iston Tibbiyot Instituti “Ichki kasalliklar va oila tibbiyoti” kafedrası o‘qituvchisi.

Taqrizchilar:

P.Menlimuratov – Qoraqalpog‘iston Tibbiyot Instituti “Xalq tabobati va ichki kasalliklar propedevtikasi” kafedrası o‘qituvchisi, tibbiyot fanlari nomzodi

R.Xalmuratova – RKTTM, Nefrologiya bo‘lim mudiri.